

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.20.268/2025/12. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Hegedűs D. Andrea ügyvéd mint pártfogó ügyvéd

(Cím5)

Az alperesek: Alperes1

(Cím1) I. rendű

Alperes2

(Cím3) II. rendű

Az alperesek képviselői:

Dr. Horváth Zsófia ügyvéd

(Cím6) I. rendűért

Varga és Nagy-György Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző: ifj. dr. Varga Imre ügyvéd) II. rendűért

A per tárgya: ajándék visszakövetelése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Szegedi Törvényszék 2.Pf.20.123/2024/7.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Szegedi Járásbíróság 26.P.22.088/2023/18.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 615.480 (hatszáztizeneötezer-négyszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak az állami adó- és vámhatóság közzétett illetékbevételi számlájára 969.260 (kilencszázhatvankilencezer-kétszázhatvan) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Megállapítja, hogy a felperest a felülvizsgálati eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselése teljes egészében a felperes terhére esik.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes az I. rendű alperes édesanyja.

[2] Az I. rendű alperes mint vevő egy perben nem álló személlyel 2007. szeptember 7-én megkötött adásvételi szerződés alapján megszerezte egy ingatlan tulajdonjogát 1.692.600 forint vételárért. A szerződéskötéskor az akkor még kiskorú I. rendű alperest a felperes törvényes képviselőként képviselte.

[3] A már nagykorú I. rendű alperes az ingatlant a 2021. február 12-én megkötött adásvételi szerződés alapján 8.000.000 forint vételárért eladta a II. rendű alperesnek. A szerződésben a birtokba lépés időpontját 2021. február 12-ben határozták meg.

[4] A felperes és a volt házastársa, az I. rendű alperes édesapja között folyamatban volt házassági vagyoni jogi perben az I. rendű alperes tanúvallomást tett, és a perben eljáró bíróság ítéletének tényállását részben e tanúvallomásra alapította.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[5] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy a 2007. szeptember 7-én létrejött adásvételi szerződés az ő és az I. rendű alperes vonatkozásában ajándékozási szerződés, mert a vételárát ő fizette meg. Kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes részére ajándékozott ingatlan ajándék visszakövetelése jogcímén az ő tulajdonát képezi. Kérte az ingatlanra tulajdonjogának ajándék visszakövetelése jogcímén történő bejegyzését és a II. rendű alperes tulajdonjogának törlését. Kérte továbbá az alperesek között 2021. február 12-én létrejött adásvételi szerződés – jóerkölcsbe ütközés miatti – semmisségének megállapítását. Keresetének jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 200. § (2) bekezdését és 582. § (2) bekezdését, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 62. § (1) bekezdés a) pontját jelölte meg. Állította, hogy az ingatlant a különvagyonából vásárolta, és azt az I. rendű alperesnek ajándékozta. Álláspontja szerint a házassági vagyoni jogi perben az I. rendű alperes által tett tanúvallomás vele szemben súlyosan jogsértő magatartásnak minősült, amelyre tekintettel az ajándékozott pénzen megvásárolt ingatlant visszakövetelheti. Előadta, hogy az alperesek között létrejött adásvételi szerződés a szerződéskötési szándékról történt értesítése hiányában az általános társadalmi értékeit szerint elítélendő.

[6] Az alperesek ellenkérelmeikben a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[8] Mindenekelőtt utalt arra, hogy a régi Ptk. és a jelen hatályos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályozása az ajándék visszakövetelése és a jóerkölcsbe ütközés vonatkozásában megegyezik.

[9] Pergazdaságossági okok miatt nem folytatott le arra vonatkozó bizonyítást, hogy az I. rendű alperes tulajdonszerzése adásvételen vagy ajándékozáson alapult. Egyértelműnek nevezte ugyanis azt, hogy sem az ajándék visszakövetelésének, sem a jóerkölcsbe ütközés megállapításának feltételei nem álltak fenn.

[10] Az ajándék visszakövetelését megalapozó súlyos jogsértéssel kapcsolatban utalt arra, hogy ezt a jogcímet a felek megromlott viszonya nem alapozza meg. Hivatkozása szerint a következetes bírói gyakorlat értelmében súlyos jogsértésnek bűncselekmény elkövetése, valamilyen jogi kötelezettség megszegése minősül. Megállapította, hogy ilyen magatartást az I. rendű alperes egyértelműen nem tanúsított. Azt, hogy a peres eljárásban a tanúként meghallgatni kívánt személy él-e mentességi jogával vagy mentességi joga ellenére tanúvallomást tesz, nem tekintette jogsértő magatartásnak, hiszen az érintett személy a jog által biztosított lehetőségek közül választ. Kiemelte, hogy vallomástétel csak akkor minősülhet jogsértőnek, ha a bíróság a tanú szavahihetetlenségét vagy jogerős bírósági határozat a hamis tanúzás bűncselekményét állapítja meg. A perbeli esetben a felperes részéről sem tartotta vitatottnak, hogy ilyen nem történt.

[11] A jóerkölcsbe ütközés vizsgálata során figyelemmel volt arra, hogy az alperesek közötti szerződés létrejöttékor az I. rendű alperes nagykorú, teljesen cselekvőképes, magyar állampolgárként a tulajdonjogával szabadon rendelkezhetett, és még egy esetleges ajándékozásról sem kellett tulajdonosként a családtagjait értesítenie. Rámutatott: a II. rendű alperesnek a szerződéskötéskor nem volt arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a lakásban esetlegesen lévő tárgyak tulajdoni helyzetét tisztázza. Ezt azzal indokolta, hogy az adásvételi szerződés érvényességére a felperes ingóságainak holléte, további sorsa kihatással nem volt. Értékelte azt is, hogy az alperesek szerződése a birtokba adás időpontjaként 2021 februárját rögzítette, a felperes viszont hivatkozása szerint 2021 augusztusában észlelte a lakásban történt parkolást, és ezáltal értesült a szerződésről. Megítélése szerint, ha az ingatlant tényleg a felperes használta volna, akkor nyilvánvalóan hónapokkal korábban tudomást szerzett volna a szerződésről. Mindez kételyt ébresztett benne a felperes szavahihetőségével kapcsolatban.

[12] A fentiekben ismertetett jogi álláspontjára figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a perbeli szerződéskötésekre és az I. rendű alperes gyermekkori anya-gyermek kapcsolatára vonatkozóan előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítése szükségtelen volt.

[13] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[14] Észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 194. § (1) és (2) bekezdésének megsértésével a perfelvételt nem zárta le, és a perfelvételi nyilatkozatok megtételét követően a feleket a perfelvétel lezárása

előtt erre nem figyelmeztette, nem biztosított lehetőséget a további nyilatkozatok megtételére. Ezt a fellebbezésben nem hivatkozott eljárási szabálysértést a Pp. 370. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési tárgyaláson a felek tudomására hozta azzal, hogy azt a fellebbező fél kérelmére veszi figyelembe. Utalt arra, hogy a felperes ennek az eljárási szabálysértésnek a figyelembevételét kérte. A fellebbezési tárgyaláson a felperest személyesen meghallgatta, aki a perfelvételi tárgyaláson megtett perfelvételi nyilatkozatokat az ajándékozás megtörténte, az ajándék visszakövetelése és az alperesek között létrejött adásvételi szerződés jóerkölcsbe ütközése kapcsán változatlanul fenntartotta, és további perfelvételi nyilatkozatokat is tett, míg az alperesek további nyilatkozatot nem kívántak tenni. Erre tekintettel az általa észlelt eljárási szabálysértést nem minősítette a Pp. 381. §-a szerinti eljárási szabálysértésnek.

[15] Ismertette a felperes jogállításait és az azokat megalapozó tényállításokat. Kifejtette, hogy a felperes a perbe vitt anyagi jogot a 2021. február 12-én megkötött adásvételi szerződés vonatkozásában helytelenül jelölte meg a szerződéskötés időpontjában már nem hatályos régi Ptk. 200. § (2) bekezdésében, e szerződés semmisségét ugyanis a szerződéskötéskor hatályos Ptk. 6:96. §-ára alapíthatta volna. Mivel azonban a régi Ptk. és a Ptk. azonos rendelkezést tartalmaz, ezért arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a perbe vitt anyagi jog helytelen megjelölése ellenére a jogvitát ebben a körben is anyagi jogi jogszabálysértés nélkül bírálta el.

[16] Azt, hogy az elsőfokú bíróság a jogvitát a felek személyes meghallgatása nélkül és az indítványozott tanúbizonyítás mellőzésével bírálta el, nem tartotta az ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó, a felperes által állított lényeges eljárási szabálysértésnek. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalás kitűzése előtt további írásbeli perfelvételt rendelt el, amelynek alapján a felperes válasziratot, a II. rendű alperes viszontválaszt terjesztett elő, a perfelvételi tárgyaláson személyesen megjelent felek jogi képviselői tették meg a nyilatkozatokat, és ehhez képest a fél nyilatkozattétele csupán lehetőség és nem kötelezettség.

[17] Utalt arra, hogy az ajándék visszakövetelése jogalapjaként megjelölt régi Ptk. 582. § (2) bekezdésében írt, a megajándékozott által az ajándékozó rovására elkövetett súlyos jogsértésnek az ajándékozó életére, testi épségére veszélyt jelentő magatartás tanúsítása minősül; ilyen jellegű magatartásra azonban a felperes nem hivatkozott. Hangsúlyozta, hogy a vagyoni jogi perben az I. rendű alperes által megtett tanúvallomás és az ingatlan eladására vonatkozó szándék felperessel történt közlésének hiánya súlyos jogsértésnek nem minősíthető, és ezért az ajándék visszakövetelése jogszabályi feltétele hiányzott.

[18] A visszakövetelés adatainak hiánya miatt a felperes által állított ajándékozási szerződés létrejöttének és további tartalmának vizsgálatát nem tartotta a jogvita elbírálása szempontjából releváns körülmények. Egyetértett ezért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes által e körben előterjesztett tanúbizonyítási indítvány teljesítését sürgősségi okán mellőzte.

[19] Kitért arra, hogy az alperesek között létrejött adásvételi szerződés megkötését megelőzően a szerződő feleket nem terhelte a felperes előzetes értesítésének kötelezettsége, és annak hiánya folytán az adásvételi szerződés nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe. Az elsőfokú bíróságnak ezt a jogi következtetését helyesnek nevezte, és azt azzal egészítette ki,

hogy az ajándék visszakövetelése iránti igény alaptalansága okán a felperesnek nem fűződik jogi érdeke az alperesek között létrejött adásvételi szerződés semmissége megállapításához.

[20] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét – a fenti indokolásbeli kiegészítéssel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[21] A jogerős ítélet ellen a felperes előbb személyesen, majd – hiánypótlási felhívást követően – jogi képviselővel eljárva terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Az utóbbi beadványában a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[22] Előadta, hogy a korábbi felülvizsgálati kérelmét kiegészíti.

[23] Anyagi jogi jogszabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróságnak az anyagi pervezetés körében elsődlegesen a feleket tájékoztatnia kellett volna arról, hogy a kérelem jogi alapja nem a kereseti kérelem szerinti, hanem attól eltérő. Érvelése szerint ez a tájékoztatás lett volna az elsődleges, hogy a per kereteit megadja. Utalt arra, hogy ezt követően a hatályos jogszabály rögzítésével mindenkinek lehetősége lett volna arra, hogy a keresetét és ellenkérelmét pontosítsa. Megítélése szerint ezt támasztotta alá a Pp. 237. § (3) bekezdés a) pontja is, amelynek miniszteri indokolását ismertette. Kifejtette, hogy ez a lényeges jogsértés az ügy érdemére kihatott, hiszen annak alapján került olyan helyzetbe, hogy a megfelelő Ptk. szabályai alapján az ajándék visszakövetelése tárgyában részletes tényelőadást tegyen, és annak bizonyítására lehetősége legyen.

[24] Eljárásjogi szabálysértésként hivatkozott az anyagi pervezetés hiányára, és ehhez kapcsolódóan megjelölte a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdéseit. Előadta, hogy az anyagi pervezetés normaszövegben való megfogalmazása nem történt meg, de a miniszteri indokolás egyértelmű meghatározást ad a jogintézményre.

[25] További eljárási szabálysértésként tüntette fel azt, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a tényállás megállapítását, semmilyen bizonyítékot nem használt fel, és így a Pp. 263. § (1) bekezdése alapján a tényállást csak a kereset és az ellenkérelem alapján állapította meg. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásnak ezt a hiányát pótolta, de így egyfokúvá tette az eljárást.

[26] Kérte az általa személyesen benyújtott felülvizsgálati kérelem tartalmának figyelembevételét és értékelését is.

[27] A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem visszautasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[28] Az elsődleges kérelmét azzal indokolta, hogy a részére megküldött irat alapján nem állapítható meg az, hogy a felperes jogi képviselője a felülvizsgálati kérelmet elektronikus úton adta volna be. A felülvizsgálati kérelmet az elektronikus aláírás hiányára tekintettel is alkalmatlannak tartotta az érdemi elbírálásra. A Pp. 408. § (2) bekezdésére hivatkozással kiemelte továbbá, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben, a felperes ennek ellenére a felülvizsgálati kérelmével együtt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet nem nyújtott be.

[29] Másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását annak helyes indokai alapján kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem visszautasításának a II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében előadottak alapján nem lehetett helye. A felperes jogi képviseletét ellátó pártfogó ügyvéd a felülvizsgálati kérelmet a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdés b) pontjának és a Pp. 608. § (1) bekezdésének megfelelően elektronikusan, a Dáptv. 8. § 38. pontjában és 54. § (1) bekezdésében meghatározott módon nyújtotta be, az az elektronikus aláírást nem nélkülözte, ezért a Pp. 618. § (1) bekezdése szerint nem volt visszautasítható. A felülvizsgálatot kizáró, a Pp. 408. § (2) bekezdésében írt ok sem állt fenn. A másodfokú bíróság ugyanis az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását kiegészítette, új jogi indokként utalt arra, hogy a felperesnek nem fűződött jogi érdeke az alperesek között létrejött adásvételi szerződés semmissége megállapításához. Ez a keresetösségi jog hiányának megállapítását jelentette, és ennyiben a jogi indokolás különbözőséget eredményezett. A felperesnek ezért a felülvizsgálat kizártságára tekintettel, a Pp. 409. § (1) bekezdése szerint nem kellett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet előterjesztenie, és annak hiánya nem indokolhatta a felülvizsgálati kérelem Pp. 415. § (1) bekezdés e) pontja alapján történő visszautasítását.

[31] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[32] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt és érdemben vizsgálható okokból nem jogszabálysértő.

[33] A felperes által a jogi képviseletének megszűnése után, személyesen előterjesztett felülvizsgálati kérelem tartalmát figyelembe venni nem lehetett. Az ugyanis a Pp. 74. § (1) bekezdése értelmében hatálytalannak minősült. Ebből következően a jogi képviselő által benyújtott felülvizsgálati kérelmet nem csupán a korábbi felülvizsgálati kérelem pontosításaként, kiegészítéseként kellett elbírálni, hanem a felülvizsgálat korlátait egyedül az jelölte ki.

[34] A felülvizsgálat a fellebbezés alapján meghozott jogerős ítélet jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat (Kúria Pfv.III.21.045/2020/8.). Mivel a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, és nem az elsőfokú bíróság ítélete (Kúria

Pfv.III.21.631/2019/5., Pfv.III.20.088/2020/3.), ezért a felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. A felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet tekintetében előadott hivatkozások és indokok vizsgálhatók [Kúria Gfv.VI.30.523/2017/6. (BH 2018.113.)]. A felülvizsgálatot kérő félnek a jogerős ítélet indokaival, érveivel szemben, azok cáfolatára kell az ellenérveit megfogalmaznia (Kúria Gfv.III.30.262/2024/3.). Nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával [Kúria Pfv.VI.20.844/2019/4. (BH 2020.331.)].

[35] A jogerős ítélet csak olyan kérdésben, olyan jogi állásponttal összefüggésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (Kúria Gfv.I.30.267/2022/9.). Amely kérdéssel az eljárás bíróságok – erre irányuló kérelem hiányában – nem foglalkoztak, azzal kapcsolatban jogszabálysértést nem követhettek el [Kúria Pfv.IV.20.153/2024/7. (BH 2024.295.)].

[36] A Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja.

[37] Az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak a Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozat alapján a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadó 1/2016. (II. 5.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A PK vélemény 4. pontja tartalmazza, hogy ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előző pontban meghatározott törvényi követelményekkel.

[38] A felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben ugyanis csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja (Kúria Pfv.IV.20.242/2023/6.).

[39] Mindezeknek az adott esetben a következők miatt volt meghatározó jelentősége. A felperes a jogi képviselője útján benyújtott és ennél fogva – a fentiek szerint – joghatályos felülvizsgálati kérelmét ugyan anyagi jogi és eljárásjogi jogszabálysértésekre is alapítani kívánta, anyagi jogi jogszabálysértésként azonban kizárólag az anyagi pervezetés hiányát állította, és megsértett jogszabályhelyként az eljárásjogi jogszabálysértések között egyrészt az utóbbi hivatkozásához kapcsolódó Pp. 237. § (1)-(5) bekezdéseit, másrészt a Pp. 263. § (1)

bekezdését tüntette fel. A felperes által kért felülvizsgálat ezért eleve csak ezeknek az eljárásjogi jogszabálysértéseknek a vizsgálatára terjedhetett volna ki.

[40] A felperes az anyagi pervezetés szabályainak sérelmével összefüggésben idézte a jogszabályhoz fűzött miniszteri indokolást, és az általánosság szintjén túl nem lépő további, a szóban forgó jogintézmény leírására szolgáló indokokat ismertetett. Egyebekben a konkrét ügyre vonatkozóan azt adta elő, hogy az elsőfokú bíróságnak az anyagi pervezetés körében a feleket tájékoztatnia kellett volna a keresetnek az abban megjelölttől eltérő jogalapjáról, és ebben az esetben lehetőség lett volna a kereset és az ellenkérelem pontosítására. Mindezt lényeges, az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek nevezte. A fellebbezését ugyanakkor erre nem alapította. Abban az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét az említett okból nem kifogásolta. A másodfokú bíróság pedig az anyagi jogi felülbírálat részeként, a Pp. 369. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság eljárásának az anyagi pervezetéssel összefüggő részét nem vizsgálta, és nem minősítette, továbbá az elsőfokú bíróság által végzett anyagi pervezetés nem megfelelő voltáról a feleket a Pp. 370. § (4) bekezdése szerint sem tájékoztatta. A másodfokú eljárásnak tehát nem volt tárgya az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésének értékelése, a jogerős ítélet azzal kapcsolatos jogi indokot nem tartalmazott. Emiatt a Pp. 237. § (1)-(5) bekezdéseinek sérelmén nyugvó felülvizsgálati támadás érdemben nem volt vizsgálható.

[41] A felülvizsgálati kérelemben megjelölt másik eljárásjogi jogszabálysértés esetében abból kellett kiindulni, hogy a polgári perben eljáró bíróságnak nincs tényállásfeltárási (-felderítési) kötelezettsége (Kúria Pfv.III.20.088/2020/3., Pfv.I.21.249/2022/13.). A felperesnek a keresetlevélben, az alperesnek az ellenkérelemben kell előadnia az érvényesíteni kívánt jogot és az érdemi védekezést megalapozó tényeket és azok bizonyítékait. A bíróság a felek által állított, bizonyítás nélkül nem megállapítható, a per eldöntéséhez szükséges (releváns) tények megállapítása végett rendel el bizonyítást, majd annak eredményének mérlegelése alapján állapítja meg az ítélet alapjául szolgáló tényállást (Kúria Pfv.I.20.656/2021/4., Pfv.I.20.418/2022/9.). Ezek, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alkalmazása körében tett megállapítások a Pp. alapján elbírálandó perekben is irányadóak. Mindezekhez képest a felperes részéről annak pusztá állítása, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a tényállás megállapítását, semmilyen bizonyítékot nem használt fel, és nem történt semmilyen bizonyítás, az érdemi felülvizsgálatot nem tette lehetővé. Ráadásul ehhez kapcsolódóan a felperes kizárólag a Pp. 263. § (1) bekezdését tüntette fel, ami nem minősült adekvát jogszabályi hivatkozásnak. Az utóbbi, a tényállás szabad megállapításának elvét megjelenítő jogszabályhely ugyanis a bizonyítási mód és a bizonyítási eszköz megválasztásának szabadságát fogalmazza meg, és a bizonyítékok felhasználásának egyetlen kritériumaként azoknak a tényállás megállapítására való alkalmasságát határozza meg [Kúria Pfv.III.20.591/2023/5. (BH 2024.136.)]. A felülvizsgálati kérelem viszont az ebben a körben értékelhető, a konkrétumokat sem nélkülöző jogi okfejtést nem tartalmazott. A felperes nem fejtette ki, hogy a másodfokú bíróság a kérdéses eljárási szabályt miért és mennyiben sértette. Sőt állította, hogy az elsőfokú eljárás általa megjelölt hiányát a másodfokú bíróság pótolta, bár ezzel – a felülvizsgálati álláspont szerint – az eljárást egyfokúvá tette. Ezt az utóbbi hivatkozást pedig önálló, a felülvizsgálat további alapját jelentő eljárásjogi jogszabálysértésként akkor lehetett volna figyelembe venni, ha azt a felperes a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően, a jogszabályhely megjelölésével, beazonosítható módon feltüntette volna.

[42] A Kúria a kifejtettetekre tekintettel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[43] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése és 90. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontjára és (4) bekezdésére, valamint 5. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte a felperest a II. rendű alperes – általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[44] A Kúria a felperes részére engedélyezett személyes költségmentességet – a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 15. § (1) bekezdés a) pontja alapján – megvonta. Emiatt felperes a meg nem fizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdés első mondata szerint, a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjának megfelelően köteles megfizetni az állam javára. A Kúria az utóbbi IM rendelet 3. § (2) bekezdés d) és e) pontjára tekintettel tájékoztatja a felperest arról, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie, és megfizetése során közleményként fel kell tüntetnie: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[45] A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának megállapításáról és kifizetéséről a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a szerint a jogi segítségnyújtó szolgálat határoz az elsőfokú bíróság értesítését követően. Annak viseléséről a Kúria a Pp. 101. § (3) bekezdés első mondata alapján – a Pp. 83. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – rendelkezett.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[47] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[48] I. A felülvizsgálat a fellebbezés alapján meghozott jogerős ítélet jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. Nem vezethet eredményre az a felülvizsgálati kérelem, amely jogi érveit nem ütközteti a jogerős ítélet indokolásával.

[49] II. A polgári perben eljáró bíróságnak nincs tényállásfeltárási (-felderítési) kötelezettsége.

Budapest, 2025. október 14.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző